

Võru Gümnaasiumi sisehindamise aruanne

SISSEJUHATUS

Võru Gümnaasium (edaspidi: *kool*) on tegutsenud aastateks 2018-2021 kehtestatud arengukava alusel. Käesolevas aruandes vaadeldakse toimunut arengukavas toodud eesmärkide lõikes ning selgitatakse välja parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse uus arengukava. 2019. aasta lõpus valmis arengukava vahearuanne. Kogutud on suur hulk statistilisi ja uuringute andmeid: iga-aastased riigieksamite tulemused, vastavad lisandväärtuse tulemused ning võrdlused teiste riigigümnaasiumitega ja Kagu-Eesti gümnaasiumidega; iga-aastased üleriigilised 11. klassi õpilaste rahulolu-uuringu tulemused ja võrdlus teiste riigigümnaasiumitega (2018); üleriigilise õpetajate rahulolu-uuringu tulemused (2018); TLÜ kooli-uuringu tulemused (õpetajad 2019, õpilased 2020); vanemate rahulolu-uuringu tulemused (2018); iga-aastased õppeainete ja õpetamise tagasisideküsitluste tulemused; iga-aastase 10. klassi õpilaste kohanemisküsitluse tulemused. Lisaks on kasutatud kooli vastuvõtu ja väljaarvamise, lõpetamise ja edasiõppimise statistikat, töötajate eneseanalüüse, ühisarutelude (õpilased, töötajad, hoolekogu, vilistlased) tulemusi, TÜ Eetikakeskusele esitatud „*Hea kool kui väärtuspõhine kool*“ analüüsi (2019) ja andmeid (tulemus- ja tõhususnäitajad) haridusstatistika portaalist Haridussilm. Aruandes on põhinetud ka õpilaste akadeemilise tulemuslikkuse andmetel ja analüüsitud õpilaste osalemist olümpiaadidel, võistlustel, konkurssidel.

ÜLEVAADE KOOLI HETKEOLUKORRAST

Võru Gümnaasiumis õpib 218 õpilast (2022. a alguse seisuga). Õpilastest ligi 60% on Võru linnast, ülejäänutest enamik on Võru maakonnast. Igal aastal kandideerib meie kooli 130-150 õpilast, mis on umbes 50% maakonna põhikoolilõpetajatest. Vastu võtame 100-120 õpilast, kellest õppima asub u 80-90, ülejäänud jätkavad õpinguid mujal. Sisseastujate põhikooli eksamitulemuste keskmised ületavad Eesti keskmisi.

Õpilaste, töötajate ja vanemate rahulolu kooliga on suur. Samuti on kooli maine õppeasutusega seotud inimeste silmis ning ka kogukonnas väga hea.

Riigieksami tulemused eesti keeles ületavad stabiilselt Eesti keskmise. Järjest enam õpilasi teeb C1 Advanced rahvusvahelist eksamit (viimastel aastatel u 2/3 abiturientidest), inglise keele tase ja tulemused on väga head. Väljakutseid pakub matemaatika, kus panus õpilaste edasijõudmisse on üldjuhul ootuspärane, kuid tulemused alla Eesti keskmise.

Ainult neljade ja viitega lõpetajate osakaal on viimasel kolmel aastal olnud pisut üle 20%. Kuldmedaliga on lõpetanud 6, hõbemedaliga 14 õpilast.

Kolmel viimasel õppeaastal on igal aastal koolist välja arvatud keskmiselt 5% õpilastest. Enim lahkub õpilasi 10. ja 11. klassi jooksul ning peamisteks põhjusteks on kooli vahetus ja edasijõudmatus õppetöös. Gümnaasiumilõpetajate osakaal (nominaalaeg + 1 õppeaasta) on u 90%, mis on suurem kui Võrumaal ja Eestis keskmiselt. Edasiõppijate osakaal lõpetajate arvust ületab Võrumaa ja Eesti tulemusi. Andmed selle kohta kogutakse sügisel vahetult pärast kooli lõpetamist. Puudub aga teave selle kohta, milline on seis nt 3 aasta pärast: kas noored on jäänud kindlaks oma erialavalikule, on seda vahetanud, õpingud katkestanud, liikunud tööturule vm.

On väga säravaid olümpiaaditulemusi (nt pääs rahvusvahelisele muusikaolümpiaadile, vabariikliku inglise keele olümpiaadi I koht (uurimistöe), rahaolümpiaadi I koht, kirjandusolümpiaadi I koht). Igal aastal saab terve hulk õpilasi piirkonnavooru tulemuste põhjal kutse osaleda üleriigilises voorus ja seda väga erinevates ainetes: geograafia, bioloogia, füüsika, ajalugu, majandusõpetus, inglise keel, saksa keel, muusika, kunst, filosoofia. Jõutakse üleriigiliselt nii esikümnesse kui kahekümne hulka. Lisaks TÜ teaduskooli korraldatavatele olümpiaadidele osaletakse edukalt ka erinevatel aine- ning õpilasvõistlustel, uurimistöede konkurssidel, nii maakondlikel, piirkondlikel kui vabariiklikel.

Kolme aasta jooksul on tegutsenud koolis 37 õpilasfirmat ning programmist on osa saanud 127 õpilast. Igal aastal on meie õpilasfirmad kutse saanud ning esindatud ka õpilasfirmade finaaliveistlusel. Esiletoomist väärrib õpilasfirma Labüü esikoht rahvusvahelisel õpilasfirmade festivalil (2018), kus osales üle 100 firma 13 riigist.

Kooli tegemisi on viimase kolme aasta jooksul mitmeti tunnustatud: õpilasesindus MÕIS pälvis aasta õpilasesinduse tiitli (2019). Konkursil “Aasta kool 2019” saavutasime II koha, konkursil “Aasta kool 2020” esimese koha. Võru Gümnaasiumi muusikaline etendus „Grease“ oli Eesti Kooriühingu aastapremia nominent (2020). Hea koolikultuuri ning avatud, koostöise ja sõbraliku koolikeskkonna loomise eest pälvis kool 2019. aastal Tartu Ülikooli eetikakeskuse väärtuskasvatuse programmi märgise “Hea kooli edendaja” ning tiitli “Väärtuskasvatuse kool 2019”. Kahel korral on kool pälvinud Võru linna aasta teo tunnustuse.

Võru Gümnaasiumis töötab 33 töötajat (2022. a alguse seisuga). Töötajate kvalifikatsioon vastab nõuetele ja koosseis on olnud väga stabiilne, ajavahemikus 2018-2021 on vahetunud neli kolleegi. Töötajad on igal aastal pälvinud mitmeid tunnustusi, nt Võrumaa aasta gümnaasiumilõpetaja, Võru linna aasta õpetaja, Eesti Kultuurkapitali Võrumaa ekspertgrupi aastapremia.

Oleme suurelt tähistanud nii Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva kui kooli viiendat sünnipäeva. Esimese auks valmisid meie õpilaste kirjutatud elektrooniline kogumik “Ma sulle kirjutan...” ning samanimeline suur kontsertetendus. Kooli sünnipäeva tähistasime 2020. aasta märtsis muusikalise etendusega “Grease”. Sünnipäevapidustustel osales lisaks praegustele õpilastele ning koolitöötajatele suur hulk vilistlasi. Oleme väärtustanud kooli ajalugu, seda erinevate ettevõtmiste kaudu esile toonud: nt 2020. aasta veebruaris avasime mälestustahvli Vabadussõjas langenud Võru koolipoistele ja õpetajatele, mõte kasvas välja meie õpilase uurimistööst.

Huvitegevuse võimalust koolis pakuvad segakoor, ansamblid, rahvatantsurühm ja spordiringid.

Oleme tegutsenud, lähtudes põhimõttest, et Võru Gümnaasium on akadeemilises õhkkonnas mõtestatud valikuid pakkuv ja pingutusele suunav avatud kool. Meie tegemisi on suunanud kooli põhiväärtused: õppimine, isamaalisus, ettevõtlikkus (sh loovus), terviklikkus, hoolivus.

ÜLEVAADE KOOLI ARENGUKAVAS PÜSTITATUD EESMÄRKIDE SAAVUTATUSEST

1. Meie koolil on teadlikult kujundatud kultuur ehk oma nägu.

Kooli väärtused, head tavad ja traditsioonid suunavad koolipere liikmete mõtlemist, suhtlemist ja tegevust. Kooli valikud on mõtestatud ning avavad uusi võimalusi. Koolis ollakse ettevõtlikud ja tehakse koostööd, valitseb akadeemiline õhkkond ja kuuluvustunne.

Vajalikud tegevused:

- korraldame töötajatele, õpilastele ja vanematele arutelusid koolikultuurist;
- kujundame teadlikult koolikultuuri eri tasandeid: füüsiline ja vaimne koolikeskkond, väärtuskasvatus ja kokkulepitud põhimõtted;
- loome ja hoiame traditsioone, mis tuginevad kooli väärtustele;
- kirjeldame kultuuri kooli veebilehel ja erinevates meediakanalites, sh koostame ja anname välja kogumiku “Võru Gümnaasium 2015-2020”;
- täiustame kooli õppekava ja -korraldust.

1.1. Tegevused, hinnang, järelused:

On tavaks saanud, et iga uue õppeaasta alguses vaatame koos õpilaste, töötajate ja hoolekoguga üle kooli õppekava ja -korralduse, reaalsest vajadusest lähtuvalt teeme nii vormilisi kui sisulisi, nii suuremaid kui väiksemaid muudatusi: vajadus- ja väärtuspõhiselt oleme kohendanud kooli kodukorda ja muid olulisemaid dokumente, SA Innove (2020) ning Haridus- ja Teadusministeeriumi järelevalve (2021) tagasisidest lähtuvalt oleme täiendanud kooli õppekava ja -korraldust. Tuleb siiski tõdeda, et kooli loomisaegne baas on meid tugevalt toetanud tänini. Suurema muutuse on selle aja jooksul läbi teinud nii õpilasuurimuse ja praktilise töö juhend kui tööde koostamise protsess tervikuna. Kooli õppekavasse on tugimeetmena lisandunud matemaatika ning inglise keele ABC kursused, õppimist toetava kursusena “Johannese akadeemia”. Koolikultuuri eri tasandeid kujundatakse regulaarselt laiendatud juhtkonna, töötajate, õpilaste ja hoolekogu (ühis-)koosolekutel. Tunniplaani on viimastel aastatel sisse arvestatud töötajate ühine koostööaeg, kuhu planeeritakse erinevaid õppe- või arendustööga seotud tegevusi. Iga õppeaasta juunikuu alguses oleme korraldanud õpilastele ja õpetajatele maailmakohviku formaadis jäätisekohviku, kus on olnud võimalus kaasa rääkida koolikultuuri erinevates küsimustes. Osaluskohvik on läbi viidud ka vanematele. Toimunud on erinevaid koolitusi, loenguid, kohtumisi, kontserte nii töötajatele kui õpilastele (osaliselt ka vanematele), mis toetavad kooli vaimset keskkonda, akadeemilist õhkkonda, tavaid ning kuuluvustunnet.

Nii noored ise kui meie külalised on öelnud, et meil on soe, sõbralik, puhas ja kodune, siin tahetakse olla ja siia tagasi tulla. Rahulolust annab märku jätkuvalt väga kõrge koolikeskkonna tagasiside. Nn vana kooli viisakus ja hea lastetuba on meie tugevus.

Oleme võimaluste piires püüdnud täiendada meie väga klassikalist füüsilist õpiruumi: ära kasutanud meie avatud alad, loonud majas uusi õppimise ning koosolemise kohti, istumissaarekesi suhtlemiseks.

Praeguseks võib öelda, et kooli traditsioonid ning erinevad üritused-ettevõtmi/sed toetuvad kokkulepitud väärtustele (nt Johannesepäev, omaloomingukohvik Pegasus, ainenädalad, lennuülesed tegevused jm) ning loovad ühtsus- ja kuuluvustunnet. Viimast toetab ka kooli sümbolika (koolimärgid, sõrmused, helkurid jm) kasutamine. Viimastel aastatel kogu ühiskonda räsitud COVID-19 viirus on takistanud traditsioonide hoidmist: üritused on ära jäänud või pole saanud neid tavapärasel moel läbi viia, oleme formaate kohandanud (nt tutipäev, lõpuaktus, vilistlaspäev).

Oma nägu oleme kujundanud tugeva sise- ja väliskommunikatsiooniga nii Stuudiumis, kooli veebilehel, sotsiaalmeedias kui trükimeedias, nii kohalikul kui üleriigilisel tasandil. Me oleme positiivselt silmapaistvad.

Kogumik “Võru Gümnaasium 2015-2020” on algul planeeritud kujul välja andmata. Materjali on kogutud, ent aja jooksul on visioon muutunud ja lõplik variant on töös.

Kokkuvõttes võib öelda, et kokkulepitud väärtused, head tavad ja traditsioonid suunavad meie mõtlemist, suhtlemist ja tegevust. Kool on paljudele eeskujuks oma ettevõtlikkusega. Koolis väärtustatakse õppimist, siin valitseb kuuluvustunne ja kõrge rahulolu. Tunneme, et läbi teadlike tegevuste ja mõtestatud valikute on meie kooli „oma nägu“ välja kujunenud.

1.2. Võimalikud edasimineku suunad, eesmärgid ja tegevused:

- väärtuskasvatuse järjepidevus (sh väärtuste selgitamine Johannes akadeemia kursuses), kooli oma näo hoidmine;
- kooli sümbolika ülevaatamine, koolile uue veebilehe loomine;
- mainekujunduse põhimõtete ülevaatamine ning korrastamine (läbimõeldud sotsiaalmeedia kommunikatsioon jm);
- MÕISa tegevuse järjepidevus ning areng;
- kooli 10. sünnipäeva väarikas tähistamine;
- kooli õppekava ja -korralduse ülevaatamine ning täiustamine (õppesuunad, tunnijaotusplaan, valikud, õpited, hindamise põhimõtted, distantsõpe, karjääriplaneerimine);
- kooli ruumiplaani ülevaatamine (võorkeeltekeskus, MÕISa ruum, õpikeskkonnad);
- digitehnoloogiate ja -seadmete ajakohastamine;
- säästliku mõtteviisi arendamine;
- õpilaste vastuvõtu (kooli tutvustamine, vastuvõtu tingimused ja kord jm) täiustamine;
- pärandi ja pärimuskultuuri väärtustamine (nt Võrumaa kultuuri kursus).

2. Meie koolis märgatakse kõike ja kõiki.

Iga koolipere liige tunneb ennast turvaliselt ja toetatuna. Julgetakse ja osatakse tegutseda, kui turvatunne on häiritud. Märgatakse nii muresid kui rõõme, tunnustatakse pingutust ja pühendumust.

Vajalikud tegevused:

- käivitame õpilaste tuutorsüsteemi;
- alustame koolitõtjate supervisiooniga;
- korraldame koolitõtjatele täienduskoolitusi tuge vajavate õpilaste märkamisest ja toetamisest;
- täiustame õpilaste tunnustamise põhimõtteid;
- loome paindliku koolitõtjate tunnustussüsteemi.

2.1. Tegevused, hinnang, järeldused:

Üldiselt tunnevad meie koolipere liikmed end turvaliselt ja toetatuna. Turvalist koolielu toetavad igahommikune “Tere hommikust!” ja pealelõunane “Head aega!”, inimesed on nähtavad ja kättesaadavad. Koolimaja, on puhas ja korras, ventilatsioon on hea, rahulolu toiduga on uuesti kasvamas. Võõraid üldjuhul meie majas ei liigu, tullaakse ikkagi kutsega või asja pärast, isikuandmeid hoitakse turvaliselt, juhised kriitilistes olukordades on läbimõeldud, selged ja konkreetsed, sh COVID-19 tingimustes. Tagasiside põhjal on igapäev koolis vähemalt üks inimene, kelle poole keerulistel hetkedel pöörduda, kes ära kuulab, nõu ja jõuga aitab. Hea meel on tõdeda, et noored märkavad järjest enam kaaslasti enda kõrval ning julgevad suunata abi otsima. Lisaks õpilasnõustajale on mitmed kooli töötajad end koolitanud ka vaimse tervise esmaabi andjateks.

Püüame märgata pühendumust ja pingutust, tunnustav pilk ning suuline kiitus on üldiselt meie keskkonna osa. Iga õppeaasta sügisel oleme koostöös õpetajate, õpilaste ja hoolekoguga täiustanud õpilaste tunnustamise põhimõtteid. On lisandunud uued tunnustamise viisid (nt „Perioodi tegija“, „Kooli põhiväärtuste kandja“ jt), tunnustamise süsteemi on muudetud paindlikumaks. Rääkisime läbi ja koostasime koolitõtjate tunnustamise korra, püüame seda igapäevaselt rakendada. Korraldame töötajatele ühistegevusi ning peame tähtsaks ka mitteformaalset koostegutsemist (nt väljasõidud, matkad, ühisõhtud jm). Tunnustamise puhul oleme märganud, et seda pole kunagi liiga palju, nii et arenemisruumi jätkub.

Tunnustamise kõrval rõhume vastutusele, suuname pingutama ning taunime ignorantsust. Ehk siis tegeleme ja oleme palju tegelenud kooli kombe- ja väärtusruumiga. Vahel piisab etteheitvast pilgust, vahel on tarvis pikemalt rääkida. Praktika näitab, et vestlustes peitub jõud.

Kuna tuge vajavate õpilaste hulk igal aastal järjest kasvab, nende probleemid on mitmekesised, oleme korraldanud koolitõtjatele erinevaid täienduskoolitusi, nt „HEV õpilase märkamine ja toetamine“ (2018, Tiina Kallavus), „Autistlik õpilane koolis“ (2019-2020, Ivika Mägi). Keerulisemate juhtumite puhul küsime nõu ja abi ekspertidelt (nt Tartu Herbert Masingu kool, Rajaleidja keskus), konsulteerime sösarkoolidega, küsime nende kogemuste ning heade praktikate järele. Tihe omavaheline infovahetus, arutelud, ümarlauad, koostöö kooli, kodu ja õpilasnõustaja vahel on kandnud enamasti vilja.

Kuna ootused koolile on väga kõrged nii õpilaste, vanemate kui kogukonna poolt, siis sellega toimetulekuks vajavad ka õpetajad tuge, on see siis enese analüüsimisel, endale arenguülesannete seadmisel, grupiprotsesside mõistmisel, konfliktide lahendamisel või avarama pilgu kujundamisel. Alustasime koolitöötajate supervisiooniga, töötab juba mitmes grupp ning viisime läbi ka pikema suhtlemiskoolituse (2020/21 Tõnu Lehtsaar).

Õpilaste ametlik tuutorsüsteem jäi küll käivitamata, ent igapäevaselt toimib õpilaste endi algatatud üksteise toetamine ja koostöö. Viimast toetavad ka avatud õpilalad.

Kokkuvõttes võib öelda, et koolipere liikmed tunnevad end koolis turvaliselt ja hästi. Enamik õpilasi ja töötajaid leiavad, et koolis on keegi, kelle poole saab murega pöörduda. Paremaks on muutunud õpilaste individuaalne märkamine, toetamine, tunnustamine. Õpilaste ja töötajate tunnustussüsteem üldjuhul toimib.

2.2. Võimalikud edasimineku suunad, eesmärgid ja tegevused:

- teadliku ning oskusliku märkamise järjepidevus;
- töötajate professionaalse arengu toetamine;
- motiveeriva ning läbimõeldud tähelepanu osutamine;
- erinevate ühistegevuste korraldamine töötajatele, mitteformaalse koostöö tähtsustamine;
- töötajate arenguestluste (erinevates formaatides) regulaarsus ja järjepidevus;
- töötajate supervisiooni järjepidevus, kovisioonigruppide loomine, coachinguga (arengutreeningutega) alustamine,
- õpilastele õppimist ja suhtlemist toetavate ühisürituste korraldamine;
- vilistlaste märkamine ja kaasamine;
- õpilaste suhtlemis- ja probleemilahendamisoskuste parendamine.

3. Meie koolipere liikmed teavad, kuidas hästi õppida ja õpetada.

Meie õpetajad ja teised koolitöötajad on varasemast teadlikumad, kuidas luua õppimiseks keskkond, mis toetab õpilasi soovitud tulemustele keskendumisel. Meie õpilased oskavad paremini oma õppimist ise juhtida: seada eesmärgid, kavandada õppimist, valida õppimiseks sobivaim stiil ja meetod, analüüsida oma õpitulemusi ning vajadusel oma tegevust muuta. Õpetajad aitavad sellele kaasa ja toetavad õpilasi.

Vajalikud tegevused:

- loome õpioskuste kursuse “Johannese akadeemia” ja arendame seda;
- korraldame õpetajatele täienduskoolitusi nüüdiaegsetest õppimisvõtetest, mõtestatud õppimise toetamisest, mõttemustritest ja tagasisidestamisest;
- töötame välja süsteemi, kuidas õpilaste õpioskusi parendada ja igapäevase õppe- ja kasvatustegevuse kaudu toetada;
- suurendame õppeainetevahelist lõimingut ja õpetajate koostööd;
- suurendame õpilaste enesetõhusust.

3.1. Tegevused, hinnang, järeldused:

Kooli esimestel aastatel olime sageli silmitsi olukorraga, kus pidime tõdema, et lõhe erinevate kooliastmete (põhikool ning gümnaasium) vahel üsna suur, kohanemine uues keskkonnas, harjumine uute inimeste ning nõudmistega on 10. klassi õpilastel kohati valuline ning stressirohke. Ei osata ennast juhtida, aega planeerida, mina-pilt on kohati rabe, vastutust veeretatakse teiste õlgadele, ära ollakse unustatud, kuidas õppida, millised võiksid olla selleks efektiivsed võtted jne.

Seega uues koolis/kooliastmes kohanemist ning õppimist toetav kursus "Johannese akadeemia" (2017. a sügisest, 10. klassi õpilastele) kasvas välja väga praktilisest vajadusest. Kursusel räägime sellest, kuidas Võru Gümnaasiumis asjad käivad, mida tähendab õppimine gümnaasiumis, mida õppijatelt ootame ja kuidas toimetame. Tegeleme mõtteviisi ja hoiakutega, (õpi)harjumuste tekitamisega, erinevate õppimise strateegiatega, oma oskuste, vajaduste, väärtuste analüüsiga, stressi ning vaimse tervise teemadega, kuidas aju inimtegevust juhib jpm. Kursus on olnud pidevas arengus, õpilaste tagasiside kursusele ning kursusel käsitletud teemadele on olnud sisendiks nii õpilaste toetamisel kui õppe parendamisel.

Omamoodi sisendiks oli "Johannese akadeemia" ka 2018/2019. õppeaastal pikemale koolitöötajate täiendkoolitusprogrammile „Õpilase arengu ja õppimise toetamine“ (2018-2019, Grete Arro), et olla kursis uute lähenemiste ning nüüdisaegsete õppimisvõtetega. Otsisime vastuseid küsimustele, kuidas luua õppimiseks keskkond, mis toetab õpilasi soovitud tulemustele keskendumisel; kuidas jõuda selleni, et õppijad oskaksid paremini oma õppimist ise juhtida: seada eesmärgid, kavandada õppimist, valida õppimiseks sobivaimad strateegiad, analüüsida oma õpitulemusi ning vajadusel oma tegevust muuta; kuidas jõuda selleni, et tagasiside oleks edasiside.

Alustasime ka ühiselt planeeritud ning korraldatud klassijuhatajatundidega, et parendada õpilaste enesetõhusust ja õpioskusi, ent see plaan jäi alanud koroonakriisis pooleli. Võib öelda, et viimane on takistanud ka süsteemse lähenemise loomist õpilaste õpioskuste parendamiseks ning toetamiseks igapäevase õppe- ja kasvatustegevuse kaudu. Viimased paar aastat on pigem keskendunud võimalikult hästi kriisiga toimetulekule, sest olud on muutunud väga kiiresti.

Samas võib öelda, et pandeemiast tingitud distantsõppega tulime hästi toime: üsna kiiresti said paika kindlad kokkulepped, rutiinid, toimus koostöö ja infovahetus, õpetajaid toetas nii e-didaktiline kui tehniline tugi, kujunes süsteem, "ärakadujad" õpilaste seas otsiti üles ja aidati rea peale. Kaks aastat koroonakriisi on olnud suur õpetaja meile kõigile, sundinud leidma uusi lähenemisi, võimalusi, rakendama uut metoodikat, töötama välja ning kasutusele võtma uusi materjale, uusi õppekeskkondi.

Rõõmu teeb, et õpetajad/klassijuhatajad "nügivad" õpilasi üksjagu ennastjuhtivuse saavutamisel (eriti 10. klassis), samm-sammult toetatakse õpioskuste paranemist erinevates ainetundides. Toimivad tasemerühmad matemaatikas, inglise keeles ja vene keeles, õpilünkade tasandamiseks on 10. klasside õpilastel võimalus osaleda ABC tundides matemaatikas ja inglise keeles. Töö on vajaduspõhine.

2021/2022. õppeaastast rakendame uusi koolikorralduslikke põhimõtteid õpilaste õppes osalemises ning püüame toetada õpilaste motivatsiooni boonustega hindamis põhimõtetes.

Me ei ole (teadlikult) suurendanud õppeainetevahelist lõimingut ja õpetajate koostööd, need on toimunud vajaduspõhiselt (õppesuunapõhised koostöögrupid; erinevaid üritusi, projekte ettevalmistavad ja läbiviivad koostöögrupid, klassijuhatajate kogu, UPT arendamise töögrupp jne).

Kokkuvõttes võib öelda, et oleme varasemast kindlasti teadlikumad, kuidas luua õppimiseks keskkond, mis toetab õpilasi soovitud tulemusele keskendumisel. Õpilaste enesetõhusus on suhteliselt kõrge, paremaks on läinud ennastjuhtiv õppimine. Vähenenud on õpilaste küünilisus ja kurnatus. Kooli kestliku arengu tagamiseks peame järjepidevalt tähelepanu pöörama nüüdisaegse õpikäsitluse rakendamisele: arengut toetav tagasiside, õppetöö mõtestatus, koostöine õpetamine ja töötamine, lõiming.

3.2. Võimalikud edasiminek suunad, eesmärgid ja tegevused:

- õpilaste vastutusvõime ja valikute tegemise oskuse kasvatamine;
- õpetajate koostöökohtade võimaluste märkamine ning rakendamine (koostöine õpetamine, tunnikülased, parimate praktikate jagamine, töövarjutamised, supervisioon, coaching);
- klassijuhataja ülesannete ülevaatamine õpilase arengu toetamisel, klassijuhataja ja õpetajate koostöö suurendamine õpilase arengu toetamisel, klassijuhatajate kogu töö tõhustamine;
- kooli töötajate professionaalsuse tõstmine õpilase individuaalse arengu ja hariduslike erivajaduste, sealhulgas andekuse märkamisel ja arvestamisel õppes;
- töö- ja tudengivarjutamise võimaldamine õpilastele (sh vanemate ja vilistlaste kaasamine selle korraldamisse), põhikoolilõpetajatele õpilasarjutamise võimaldamine, karjääripäevade korraldamine.

4. Meie kool on avatud ja silmapaistev.

Kool teeb koostööd riigigümnaasiumide ja teiste haridusasutustega ning on avatud kogukonnale, Eesti ja rahvusvahelistele koostööpartneritele. Kooli headest kogemustest ollakse huvitatud ja kooli tuuakse eeskujuks. Kool rakendab oma töös tunnustatud hariduspraktikaid. Kool väärtustab oma vilistlasi.

Vajalikud tegevused:

- teeme koostööd riigigümnaasiumide ja teiste haridusasutustega, sh rahvusvahelistega (üritused, konkursid, valikkursused, projektid);
- tugevdame mõtestatud koostööd kogukonnaga;
- kaasame vilistlasi kooli õppe- ja kasvatustegevustesse;
- jagame parimaid praktikaid ja edulugusid (esinemised, kooli(de) külastamised, artiklid jms);
- huvitume maailmas tunnustatud hariduspraktikatest ja rakendame meile sobivaid.

4.1. Tegevused, hinnang, järeldused:

Võru Gümnaasiumi headeks koostööpartneriteks on meie võrgustikukoolid - Valga, Jõgevamaa, Põlva ja Tartu Tamme Gümnaasium - , aga ka Hugo Treffneri Gümnaasium, Tartu Jaan Poska Gümnaasium. Juhtkondade tasemel käime aastas mitu korda koos viimase kolmega, jagame oma häid praktikaid ning otsime lahendusi tõstatunud küsimustele. Erinevates koostöögruppides kohtuvad tihedamini Kagu- ja Kesk-Eesti riigigümnaasiumid, nende juhtkonnad, juhiabid, huvijuhid, õpetajad; korraldatakse erinevas formaadis ja n-ö külakorda ka üritusi (ühised teaduspäevad, laagrid, spordivõistlused, õpilaste tunnustusüritus, õpetajate töövarjutamine). Koos on huvitunud hariduspraktikatest Gruusias ja tutvunud sealse haridussüsteemiga, Soome parimate haridusnäidetegega käidi tutvumas koos Tartu Tamme ja Hugo Treffneri Gümnaasiumiga. Kooli juhtkonna liikmed on kogunud häid mõtteid õpirännetelt Norras, Islandil, Inglismaal. Tõsisem koostöö ootab ees Võrumaa Kutsehariduskeskusega.

Meie õpilased osalevad TÜ teaduskooli töös ning erinevates õpikodades, Eesti Maaülikooli looduskooli töös, koolis viiakse läbi erinevaid külalistunde ning -loenguid (sh Eesti Teaduste Akadeemia loengupäev). Valikkursuste pakkumisel ning läbiviimisel on olnud partneriteks nii meie vilistlased kui vanemad ja ettevõtjad, oleme koostööd teinud nii Tartu Tervishoiu Kõrgkooli, TÜ väitlus- ja turundusklubi, Võru Instituudi, Kuperjanovi Jalaväepataljoni, Kaitseliidu Võrumaa maleva, Edumuse ja Changemakersiga, kompetentsikeskusega Tsenter.

Oleme osalenud rahvusvahelistes projektides Erasmus+ raames, koostööprojekti *BioAware*, “*Freedom needs her story*”, meie kooli segakoor on olnud kultuurisaadikuks Ameerika Ühendriikides. Kogukonnale oleme järjest avatunud: muusikalid, etendused, õpilaste osalemine ja esinemine erinevatel linna ning maakonna üritustel.

Oleme kaasanud vilistlasi oma tegemistesse (aasta kooli video, õpetajate päev, e-jõulukaardid, õppimise näpunäited jm). Oleme oma vilistlaste praktikapartnerid ning hakanud neid kaasama ka õppe- ja kasvatustegevusse ning karjääritöösse, nt puuduvate õpetajate asendamine, valikkursuse läbiviimine, vilistlaskuu. Pakume tuge ka nende teadus- ja lõputööde tegemisel (nt küsitluste läbiviimine).

Me ei ole jätnud oma tegemisi enda teada, vaid jaganud oma parimaid praktikaid ning edulugusid järjepidevalt, nt ettevõtlusprogramm “Edu ja tegu”, erinevad üritused, kirjutanud Võru Linna Lehte, Huvitava Kooli blogisse. Meie tegemised on kajastust leidnud nii piirkondlikes kui üleriigilistes meediaväljaannetes (Lõunaleht, Võrumaa Teataja, Lõuna-Eesti Postimees, Õpetajate Leht, ERR, raadio Elmar). Oleme võõrustanud hulgaliselt külalisi.

Oleme teadlikult hoidnud oma väljapoole paistva info aja- ja asjakohasena (veebileht), arendanud kooli visuaalset kuvandit (nt sotsiaalmeedia kanalid, aasta kooli videod, jõulukaart, koolileht Dictum Factum).

Kokkuvõttes võib öelda, et kool on muutunud avatumaks. Teeme koostööd nii riigigümnaasiumide kui erinevate (haridus-)organisatsioonidega. Oleme huvitatud teiste parimatest praktikatest ja jagame enda edulugusid. Püüame järjest enam kaasata vilistlasi koolielu kujundamisel ning õppe- ja kasvatustöö läbiviimisel. Paistame oma tegevusega nii

Kagu-Eestis kui Eestis tervikuna positiivselt silma. Sellele on kaasa aidanud kooli visuaalse keele ja kuvandi teadlik kujundamine, oma panuse on andnud aasta kooli tiitel.

4.2. Võimalikud edasimineku suunad, eesmärgid ja tegevused:

- regulaarne avatud arutelu koos õpilaste, õpetajate, hoolekogu ja kooli toetavate organisatsioonidega kooli väljakutsete ning valikute üle;
- järjepidev koostöö riigigümnaasiumite ja teiste (haridus-)asutustega, sh tihedam koostöö Võrumaa Kutsehariduskeskuse ning teiste Võrumaa koolide ning kogukonnaga;
- kaasalöömine erinevates siseriiklikes ja rahvusvahelistes projektides (sh töövarjutamised töötajatele, õpilasvahetused jm);
- tiheda sideme hoidmine kooli vilistlastega;
- maailma kutsumine Võru Gümnaasiumisse.